

Vergaderjaar 2025–2026

26 407

Biodiversiteit

Nr. 165

**BRIEF VAN DE MINISTER VAN LANDBOUW, VISSERIJ, VOEDSEL-
ZEKERHEID EN NATUUR**

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 12 mei 2026

Hierbij informeer ik u over de uitkomsten van de twaalfde conferentie van het Intergouvernementeel Platform voor Biodiversiteit en Ecosysteemdiensten (IPBES-12) dat plaatsvond van 3 tot 8 februari jl. in Manchester, Verenigd Koninkrijk. Het IPBES is een internationale onafhankelijke intergouvernementele organisatie die zich inzet voor een versterkte relatie tussen wetenschap en beleid op gebied van biologische diversiteit en ecosysteemdiensten.

Het IPBES fungeert als evenknie van het meer bekende IPCC (Intergouvernementeel Platform voor Klimaatverandering), en kent inmiddels 153 deelnemende landen. Het IPBES publiceert ongeveer jaarlijks een hoogstaand wetenschappelijk rapport over een thema uit haar werkveld waar vooraanstaande wetenschappers aan bijdragen, waaronder wetenschappers uit Nederland. Deze rapporten bieden wetenschappelijke inzichten over de status van biodiversiteit en ecosysteemdiensten, de consequenties van die status, en handelingsopties voor beleidsmakers. De samenvatting voor beleidsmakers van de rapporten wordt tijdens de plenaire vergadering van het IPBES door de aangesloten lidstaten geaccordeerd. In mei 2025 is uw Kamer reeds geïnformeerd over de uitkomsten van IPBES-11 en de publicatie van het IPBES «Nexus rapport» over de raakvlakken tussen biodiversiteit, voedsel, water, gezondheid en klimaatverandering, en het IPBES «Transformative Change rapport» waarin de noodzaak van systemische veranderingen wordt benadrukt om een duurzame toekomst te waarborgen (Kamerstuk 26 407, nr. 157).

IPBES-12 stond in het teken van het rapport over de relatie tussen bedrijven en biodiversiteit. Daarnaast zijn ook afspraken gemaakt rondom capaciteitsopbouw, de effectiviteit en het budget van het Platform, en het werkprogramma van het IPBES tot 2030.

Rapport over Bedrijven en Biodiversiteit

Tijdens IPBES-12 is een wetenschappelijk rapport aangenomen over hoe bedrijven afhankelijk zijn van én impact hebben op biodiversiteit en ecosysteemdiensten, het zogenaamde «Business and Biodiversity Assessment». Het rapport benadrukt dat biodiversiteitsverlies een economisch risico vormt voor alle sectoren en bedrijven. Dit wordt ook ondersteund door rapporten van het World Economic Forum, waarin wordt vastgesteld dat meer dan de helft van het mondiale bruto binnenlands product (circa \$ 58 biljoen) matig tot sterk afhankelijk is van natuur en ecosysteemdiensten¹, en dat onder andere biodiversiteitsverlies en extreme weersomstandigheden behoren tot de meest impactvolle mondiale risico's voor de komende 10 jaar².

Het IPBES-rapport benadrukt dat alle bedrijven kansen hebben om een positieve bijdrage te leveren aan natuur en biodiversiteit. Echter leiden huidige bedrijfs- en investeringsmodellen nog vaak direct of indirect tot biodiversiteitsverlies, wat negatieve gevolgen heeft voor werkgelegenheid, welzijn en de beschikbaarheid van ecosysteemdiensten, zoals een gezonde bodem en schoon (drink)water. Een voorbeeld van de directe impact van bedrijven is milieuvervuiling vanuit de zware industrie en de impact op omliggende natuur, terwijl indirecte impact zich bijvoorbeeld uit in investeringen in bedrijven die schade toedoen aan de natuur. Momenteel neemt minder dan 1 procent van de bedrijven die openbaar rapporteren de impact op biodiversiteit mee. Het IPBES-rapport biedt een overzicht van bestaande methoden waarmee bedrijven nu al hun afhankelijkheden van en impact op biodiversiteit kunnen analyseren, zowel in de bedrijfsvoering als in de waardeketen. Ook biedt het rapport inzicht in hoe bedrijven dit in hun besluitvorming kunnen integreren.

Het rapport benadrukt dat bedrijven nu al kunnen handelen om biodiversiteit te verbeteren. Er worden hierbij concrete opties voor actie geschetst voor bedrijven zelf, alsook voor overheden, financiële instellingen en maatschappelijke organisaties voor het creëren van stimulerende randvoorwaarden voor bedrijven. Deze randvoorwaarden gaan bijvoorbeeld over het creëren van een gelijk speelveld voor bedrijven, onder andere door het implementeren van regelgeving en het afbouwen en ombuigen van biodiversiteitschadelijke subsidies en andere financiële prikkels, in lijn met de actiedoelen van het Global Biodiversity Framework van het VN Biodiversiteitverdrag³. Wereldwijd gaat er momenteel meer dan 30 keer zoveel publieke en private financiering naar activiteiten die biodiversiteit schaden (\$ 7,3 biljoen per jaar) als naar activiteiten die bijdragen aan het behoud en duurzaam gebruik van biodiversiteit (circa \$ 220 miljard per jaar)⁴. Tenslotte benadrukt het IPBES-rapport dat samenwerking tussen private en publieke partijen essentieel is voor het opschalen van natuur-positieve acties door bedrijven en het halen van de internationale biodiversiteit- en klimaatdoelen. De opgemaakte versie van de samenvatting voor beleidsmakers en de achterliggende hoofdstukken van het rapport worden naar verwachting in de komende maanden gepubliceerd.

¹ World Economic Forum (2020). Nature Risk Rising: Why the Crisis Engulfing Nature Matters for Business and the Economy. Bron: link.

² World Economic Forum (2026). The Global Risks Report 2026: 21st Edition. Bron: link.

³ Het Global Biodiversity Framework bevat 23 actiedoelen voor 2030 en 4 doelstellingen voor 2050 ten behoeve van het behoud en herstel van biodiversiteit. De Nederlandse inzet met betrekking tot de implementatie van het raamwerk is te vinden in het Nationaal Biodiversiteitsplan (Kamerstuk 26 407, nr. 155).

⁴ UNEP (2026). State of Finance for Nature 2026. Bron: link.

Het kabinet verwelkomt de «IPBES Business and Biodiversity Assessment» en waardeert dat het rapport een wetenschappelijk onderbouwd overzicht geeft van de relatie tussen economische activiteiten en biodiversiteit. Het rapport laat zien dat biodiversiteitsverlies niet alleen een ecologisch vraagstuk is, maar ook economische en financiële risico's met zich meebrengt. De bevindingen van het rapport zijn voor Nederland relevant als open economie met een sterk internationaal karakter. Het kabinet onderschrijft het belang dat het rapport hecht aan het beter integreren van biodiversiteit in economische besluitvorming, bedrijfsvoering en financiële stromen. Tevens ziet het kabinet het belang van de rol van de overheid in onder andere het terugdringen van negatieve publieke financiële stromen op biodiversiteit. Het IPBES-rapport biedt een belangrijke kennisbasis om beleid verder te versterken en het kabinet zal de inzichten uit het rapport blijven benutten bij de ontwikkeling en uitvoering van biodiversiteitsbeleid.

Vervolg

De IPBES-rapporten leveren belangrijke inzichten voor zowel natuurbeleid alsook voor toekomstbestendig beleid in andere werkvelden. Het kabinet zal de bevindingen van deze rapporten informerend laten zijn voor haar beleid, in lijn met haar prioriteiten zoals beschreven in het coalitieakkoord. De dertiende vergadering van het IPBES (IPBES-13) zal in de tweede helft van 2027 plaatsvinden. Hier zullen twee rapporten worden besproken: een rapport over de monitoring van biodiversiteit en ecosysteemdiensten en een rapport over ruimtelijke planning en connectiviteit van biodiversiteit. Ook zal worden besloten over de thema's van toekomstige IPBES-rapporten.

De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur,
J. van Essen